

ALKOHOLPOLITISK
HANDLINGSPLAN OG
BEVILLINGSREGLEMENT
2024-2028

Innholdsfortegnelse

DEL 1 – Alkoholpolitisk handlingsplan: Bakgrunn, utfordringer og tiltak.....	4
1. GENERELT	4
1.1 Innledning.....	4
1.2 Formål – Alkoholpolitisk handlingsplan	4
2. Nasjonale mål og strategier	4
3. Alkohol i Norge	5
3.1 Folkehelseutfordringer	6
3.2 Bruk av alkohol blant unge	8
4. Tiltak	9
4.1 Utsett	9
4.2 Annerledesdagen for 10. klasse.....	9
4.3 Obligatorisk kurs i «Ansvarlig alkoholhåndtering»	10
4.3 Kontroll av internkontrollrutiner ved skjenkesteder	10
4.4 Vandelsvurdering	11
4.5. Interkommunalt samarbeide med Politi og Brannvesen.....	11
DEL 2 – Alkoholpolitisk bevillingsreglement 2024-2028	12
1.2 Definisjoner.....	12
1.2.1. Alkoholholdig drikk gruppe 1:.....	12
1.2.2. Alkoholholdig drikk gruppe 2:.....	12
1.2.3. Alkoholholdig drikk gruppe 3:.....	12
1.2.4. Salg:	12
1.2.5. Skjenking:	12
1.2.6. Ambulerende bevilling til sluttet selskap:.....	12
1.2.7. Bevilling til enkeltanledning:.....	12
1.3 Myndighet/kompetanse.	12
1.3.1 Kommunestyret.....	12
1.3.2 Formannskapet.....	12
1.3.3 Kommunedirektøren	13
1.4 Bevillingsperioden for Gausdal kommune.	13

1.5	Salgs- og skjenkebevillinger som kan innvilges.	13
1.5.1.	Faste salgs- og skjenkebevillinger:	13
1.5.2.	Salgsbevilling for Vinmonopolutsalg.	13
1.5.3.	Ambulerende skjenkebevilling.	14
1.5.4.	Skjenkebevilling for enkeltanledning.	14
2.	FAST SALGSBEVILLING.	14
2.1	Generelle vilkår for innvilgelse av kommunal salgsbevilling.	14
2.1.1.	Spesielle bestemmelser for AS Vinmonopolet.	14
2.1.2	Nettsalg	14
2.1.3	Salg av alkoholholdig drikk tilvirket i egen virksomhet.....	15
2.2	Krav til Internkontroll.	15
2.3.	Salgstid.	15
3	FAST SKJENKEBEVILLING.	16
3.1	Alkoholgrupper	16
3.2	Vilkår for innvilgelse av kommunal skjenkebevilling.	16
3.2.1	Driftskonseptet.	16
3.2.2	Krav til internkontroll.	16
3.2.3	Vilkår ved tildeling av skjenkebevilling for uteservering.....	17
3.2.4	Andre vilkår ved tildeling av skjenkebevilling.	17
3.3	Skjenketider.	17
3.3.1	Skjenketid for de ulike alkoholgrupper.	17
3.3.2	Skjenketid for utendørs servering	17
3.3.3	Skjenketid for overnattingssteder.....	17
3.3.4	Generelle vilkår.	18
4.	SALGS- OG SKJENKEBEVILLING FOR EN BESTEMT ANLEDNING.	18
4.1	Ambulerende skjenkebevilling.	18
4.1.1	Søknadsfrist.	18
4.1.2	Gebyr.	18
4.1.3	Skjenketid.	18
4.2	Salgsbevilling for en enkelt anledning.	18
4.2.1	Søknadsfrist.	19
4.2.2	Gebyr.	19
4.2.3	Salgstid.....	19
4.2.4	Vilkår for innvilgelse.	19

4.3	Skjenkebevilling for enkelt anledning.....	19
4.3.1	Søknadsfrist.	20
4.3.2	Gebyrer.	20
4.3.3	Skjenketid.	20
4.3.4	Vilkår for innvilgelse.	20
4.4	Tildeling av skjenkebevilling i tilknytning til idrettsanlegg.....	21
4.5	Tildeling av skjenkebevilling i flerbruksanlegg	21
5.	DOKUMENTASJON PÅ KUNNSKAP OG KURS.....	21
5.1	Kunnskapsprøve for alkoholoven	21
5.2	Dokumentasjon på bestått kurs i Ansvarlig Vertskap.....	22
6.	GEBYRER.....	22
6.1	Gebyr for faste salgs- og skjenkebevillinger.	22
6.2	Gebyr for ambulerende skjenkebevillinger.	22
6.3	Gebyr for salgs- og skjenkebevilling for enkeltanledninger.	22
7.	KOMMUNENS ANSVAR OG MYNDIGHET	23
7.1	Kommunens veiledningsplikt.....	23
7.2	Kommunens kontrollmyndighet.....	23
7.3	Salgs- og skjenkekontroll.	24
8.	OVERTREDELSE.....	25
8.1	Generelle bestemmelser.	25
8.2	Klassifisering av overtredelser, jfr. forskriften § 10-3	25
8.2.1.	1 prikk	25
8.2.2.	2 prikker	25
8.2.3.	4 prikker	26
8.2.4.	8 prikker	26
8.3	Andre forhold som kan medføre inndragning av bevillingen.....	26
9.	SKJENKEBEVILLINGER OG PENGESPILL.....	27

DEL 1 – Alkoholpolitisk handlingsplan: Bakgrunn, utfordringer og tiltak

1. GENERELT

1.1 Innledning

Det følger av [alkohollovens §1-7d](#) at kommunen er pålagt å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Lovgivers intensjon er at handlingsplanen skal fremstille en samlet oversikt over utfordringsbildet bruk av rusmidler skaper og være grunnlaget for forebyggende og skadebegrensende tiltak.

Alkoholpolitisk handlingsplan som grunnlag for fastsettelse av **retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger**, må vedtas slik at bevillinger fornyes innen bevillingsperioden opphører den 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. I Gausdal er **retningslinjer for salgs- og skjenkebevillinger** en integrert del av den alkoholpolitiske planen og som sådan må vedtas i sammenheng med denne.

I Gausdal er alkoholpolitisk handlingsplan tett knyttet opp mot utfordringer knyttet opp mot rus og alkoholbruk lokalt, med særlig vekt på tiltak opp mot barn og ungdom. Vedlagte retningslinjer for salgs- og skjenkebevilling skal ytterligere understøtte mål og tiltak i den alkoholpolitiske handlingsplanen.

1.2 Formål – Alkoholpolitisk handlingsplan

I Alkohollovens [§1-1. Lovens formål](#), står det dette om lovens formål: «.... Å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdig drikkevarer».

Utvikling av alkoholpolitisk handlingsplan må også ses i sammenheng med [folkehelselovens formål](#) om å «fremmer folkehelse, forebygge sykdom og utjevne sosiale helseforskjeller» og satsingsområder i samfunnsdelen i Gausdal kommunes kommuneplan.

Ut fra dette følger at Gausdal kommunes alkoholpolitikk skal bidra til:

- At Gausdal skal være en trygg kommune.
- Å forebygge de alvorlige skadevirkningene som alkohol kan påføre individ og samfunn, både helsemessig, sosialt og økonomisk.
- Å sikre alkoholfrie soner rundt barn og andre sårbare grupper.
- At kommunens salgs- og skjenkepolitikk skal være tydelig og utøvelsen skal bygges på god dialog mellom kommune, politi og bevillingshavere.
- At næringen får forutsigbare og gode rammevilkår for å kunne drive sin virksomhet.
- Å sikre at lag, foreninger og arrangementer for barn og unge under 18 år er alkoholfrie og uten alkohol press.

2. Nasjonale mål og strategier

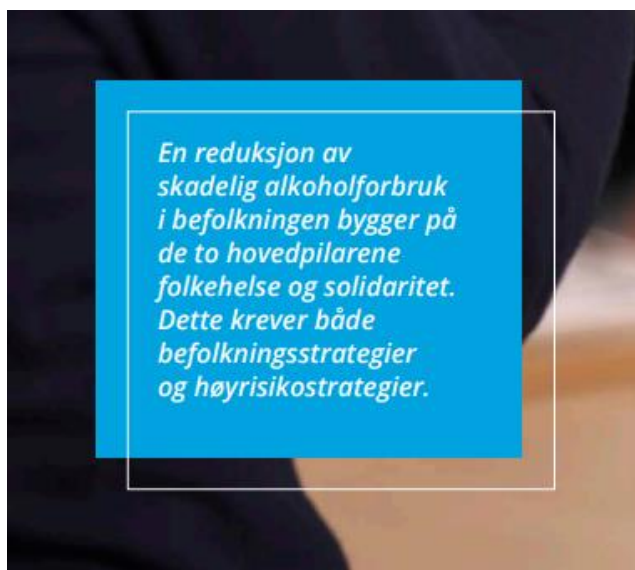
Under behandlingen av «[Folkehelsemeldingen](#)- Nasjonal strategi for utjamning av sosiale helseforskjeller» i 2023, forpliktet Stortinget seg til WHO sitt mål om å redusere omfanget av skadelig alkoholbruk med 20 prosent innen 2030, målt fra nivået i 2010. Målt i omsetning er målet å komme

ned på ca. 5,3 liter pr person over 16 år. Dette kan vanskelig nås om ikke kommunene arbeider mot samme mål.

Det er samtidig bred enighet nasjonalt om at utjevning av sosiale forskjeller er den viktigste prioriteringen, at folkehelse blir mest påvirket av forhold utenfor helsesektoren og at det skal settes inn tiltak der de virker best for de som trenger det mest. Bruk av rusmidler er blant de viktigste risikofaktorene for død og for tapt av friske leveår.

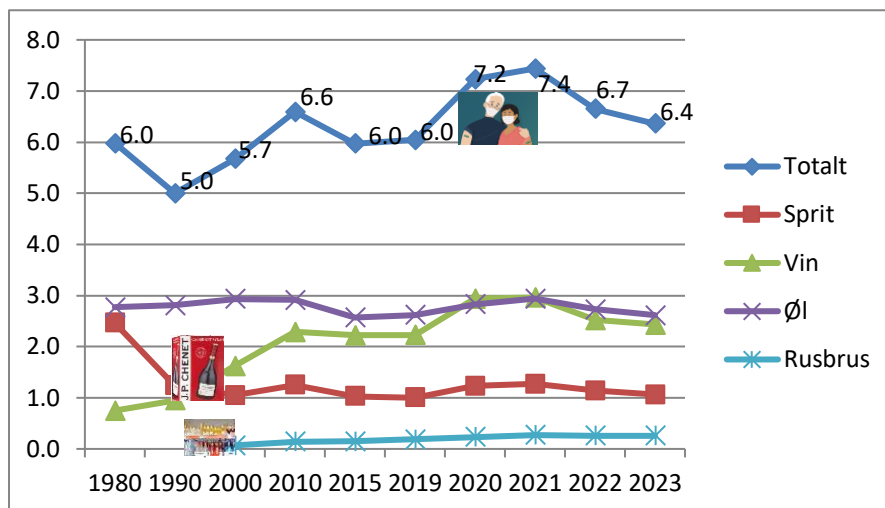
Regjeringen vil i 2024 legge fram en forebyggings- og behandlingsreform for rusfeltet, og starte opp et nasjonalt rusforebyggende program for barn og unge. Stortinget har sluttet seg til [Nasjonal alkoholstrategi 2023-2030](#), med seks hovedprioriteringer.

1. Videreføre hovedlinjene i alkoholpolitikken
2. Understøtte alkoholforebygging i kommunene
3. Forsterke tidlig innsats mot skadelig alkoholbruk
4. Fremme alkoholfrie arenaer i samarbeid med frivilligheten, idretten, skolen og arbeidslivets parter
5. Styrke kunnskapen og kompetansen om alkohol
6. Prioritere forskning på sykdomsutvikling og skader knyttet til alkohol.

3. Alkohol i Norge

I Norge har vi en liberal drikkekultur. Fra 1990 har omsetningen av alkohol økt kraftig. De viktigste driverne er at studenter, kvinner og eldre nå drikker mer enn tidligere generasjoner. Voksne menn drikker vesentlig mer enn kvinner. Ungdom og unge voksne gutter og jenter drikker like ofte, mens guttene gjerne drikker mer enn jentene.

Økningen i 2020 kan direkte relateres til at handel over landegrensene falt bort.

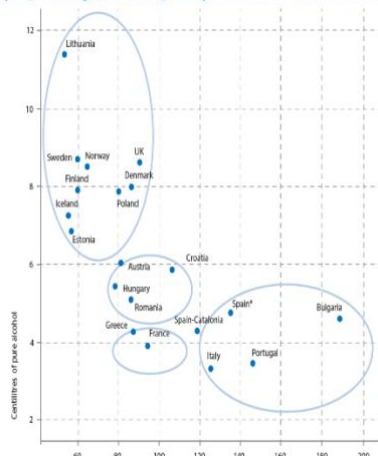
At omsetningen ikke er tilbake på nivået før pandemien kan blant annet knyttes til «dyrtid», lavere kjøpekraft.

Det er omsetningen av vin som utgjør økningen fra 1990 og fram til 2020. Det er flere årsaker som er sammenfallende i tid. Vi ble introdusert for 3 liters kartonger, som gjorde tilgjengeligheten til alkohol vesentlig lettere. Kjøpekraften steg generelt og blant kvinner spesielt. Og vi reiste mer og tok med oss noe av drikkekulturen fra vinproduserende land. Det betyr at vi drikker vin oftere, samtidig som vi opprettholder å drikke mye i festlige lag.

Det fremdeles mer vanlig å vise misnøye når noen ikke skal drikke alkohol, samtidig som vi har lett for å akseptere atferd av berusede som vi ellers ville reagert negativt på. Å drikke seg beruset er i Norge ikke bare akseptert, men også forventet.

3.1 Folkehelseutfordringer

Figure A3.3.21. Consumption per drinking day in centilitres of pure alcohol against frequency of drinking in number of days in the past 12 months for alcohol consumers

I de vinproduserende landene drikkes det alkohol ofte, men ikke mye ved hver anledning. Det medfører store somatiske helseplager. Langvarig høyt alkoholforbruk øker risikoen for sykdommer blant annet i hjerne og nervesystemet, leversykdommer, betennelse i bukspyttkjertelen, høyt blodtrykk, hjerneslag og enkelte kreftformer.

I Norge og andre Nord Europeiske land drikker vi sjeldnere, men mye. Allikevel er alkohol en av de viktigste årsakene til tapte friske leveår. I tillegg til de somatiske lidelsene kjennetegnes vår måte å drikke på at vi utsetter oss selv og andre for skade og ulykker. Det ansås at alkohol er involvert i 70 til 80% av voldstilfellene. Utøvelse av vold og seksuelle overgrep skjer vanligvis mellom bekjente og under påvirkning av rus.

Bruk av alkohol bidrar til at sosial ulikhet i helse forsterkes. En enkel forklaring er at mennesker med flere risikofaktorer i sine liv opplever at disse blir forsterket ved bruk av alkohol. De som har mange beskyttelsesfaktorer som ramme rundt sine liv håndterer hendelser og ulike former for stress bedre. De viktigste årsakene til sosial ulikhet er utdanning og inntektsforskjeller, som igjen speiles i hva slags arbeid en har og boforhold. Å utjevne ved å bedre disse rammebetingelsene er et nasjonalt mål.

I 2022 utarbeidet [Osloeconomics en rapport om samfunnskostnader ved alkoholbruk](#). [AVOGTIL](#) har laget denne oversikten:

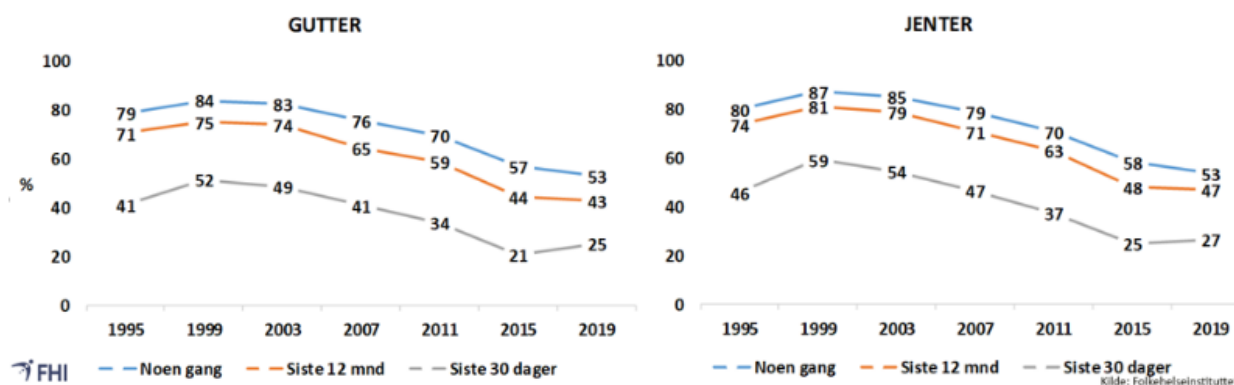

Selv om vi i Norge drikker mindre alkohol pr innbygger enn de fleste land i Europa, er kostnadene omfattende både menneskelig og økonomisk. Rapporten godtgjør at en liten økning av totalkonsumet vil ha omfattende konsekvenser. Det betyr at også en liten nedgang i konsumet vil ha stor betydning.

Det anslås at antall personer med alkoholbrukslidelser i Norge er mellom 5-8%, som utgjør 175-350000 personer ([FHI](#)), og at det i gjennomsnitt er 3 personer i nær familie som er direkte berørt. Av disse er om lag 90 000 barn. I 2020 ble det registrert 386 alkoholutløste dødsfall. Det er flere enn narkotikadødsfall.

Personer med alkoholbrukslidelse har rett til helsehjelp. Det er et problem at mange forsøker å skjule sitt rusproblem og oppsøker ikke helsehjelp. Samtidig er helsevesenet for dårlig til å avdekke ruslidelser. Det betyr ikke bare at de som trenger og kan ha nytte av helsehjelp ikke får det, men også at vi ikke i tilstrekkelig grad fanger opp begynnende problemer og forebygger ikke godt nok.

3.2 Bruk av alkohol blant unge

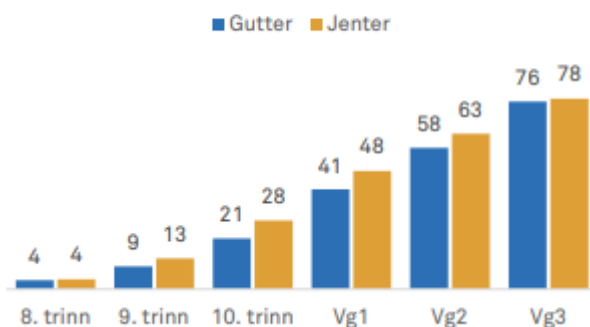

Figur 2. Andel gutter og jenter i alderen 15-16 år som oppga å ha drukket alkohol noen gang, i løpet av siste 12 måneder og i løpet av siste 30 dager, 1995-2019.

Tabellen viser at det har vært en nedgang i bruk av alkohol blant unge siden år 2000, og at jentene oppgir å ha drukket noe oftere enn guttene. Fra 2015 flater kurvene ut, og de siste ungdatatallene tyder på at vi nå har hatt en liten oppgang. Statistikk fra perioden med pandemi er vanskelig å tolke inn i det store bildet.

[Ungdata - rapport 2022](#)

Prosentandel som har vært beruset i løpet av det siste året. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

Fra Ungdata vet vi at ungdom har samme type drikkemønster som voksne. De drikker sjelden, men mye når de drikker. Samtidig vet vi at ungdomshjernen ikke er ferdig utviklet. Det innebærer at evnen til å planlegge eller følge en plan er svakere og viljen til å ta risiko høyere. Alkohol forsterker dette. Ungdom trenger bistand fra både pårørende og samfunnet for å minimere risiko. Konsekvensene av egne eller andres uheldige valg, som å bli utsatt for eller utsette andre for ulykker, vold, overgrep og krenkelser har ungdommen med seg i et langt liv.

Ungdata: 2022 Hele landet

Ungdata rapporter for Gausdal kommune kan finnes i følgende lenker:

[Innlandet Gausdal 2021 Ungdomsskole Kommune.pdf](#)

[PowerPoint-presentasjon \(ungdata.no\)](#)

4. Tiltak

4.1 Utsett

Selv om de færreste ungdommer har begynt å drikke alkohol tidlig i ungdomsskolealderen, så viser Kunnskapsgrunnlaget fra Ungdata undersøkelsen 2021, at mange unge får sin alkoholdebut i 10. klasse eller de første årene i videregående skole. Vi vet også at konfirmasjon eller konfirmasjonsalder kan innebære aksept for eller tillatelse til å drikke alkohol, eller til å være på steder der alkohol drikkes. Å utsette debut er en av de viktigste forebyggende tiltak som kan iverksettes.

Gausdal har et litt høyere bruk av alkohol blant disse unge enn det som er gjennomsnittet på landsbasis. Dette kan kanskje, ifølge de unges svar i undersøkelsen, forklares med foreldrenes syn på alkoholbruk og tradisjonell debutalder for dette lokalt. Elever i ungdomsskolealder i Gausdal oppgir i undersøkelsen at 16% av foreldrene gir dem lov til å drikke alkohol, mens det oppgis en prosentandel på 4% nasjonalt. Ifølge tall for elever i videregående skole bosatt i Gausdal, gir 66% av foreldrene ungdommen lov til å drikke alkohol, mens det nasjonalt oppgis en prosentandel på 51%.

Som et tiltak for å fremme kunnskap om alkohol og alkoholbruk blant foreldre og ungdom, med mål om å heve alderen for alkoholdebut blant de unge, har Gausdal kommune, den 15. februar 2024 i møte med styringsgruppa for forebyggende og helsefremmende ungdomsarbeid (FUA), besluttet å bli en del av konseptet **Utsett!** som er et foreldremøtekonsept som tar for seg temaene ungdom og rus. FAU ved ungdomsskolen og kommunens ungdomsråd har også vært involvert i avgjørelsen om å delta i dette konseptet. Deltagelsen er forankret i kommunens ledelse og styringsgruppa.

Konseptet Utsett! er utviklet av KORUS som en foreldrerettet aktivitet i kommunens rusforebyggende arbeid, og består av presentasjoner til bruk på foreldremøter på henholdsvis 8., 9. og 10. trinn.

Sentrale elementer i Utsett!:

- Involvering av foreldre i det rusforebyggende arbeidet (jf. kunnskapsoppsummeringene innledningsvis)
- Programmet retter seg mot foreldre/foresatte til barn i ungdomsskolen - med barna som indirekte målgruppe
- Programmet er universelt
- Programmet gjennomføres på foreldremøter i skolen
- Foreldre/foresatte gis faktabasert kunnskap
- Programmet har varighet over tid – gjentakende budskap over 3 år
- Programmet er tilpasset elevenes alder og «forventet» interesse for og bruk av rusmidler

4.2 Annerledesdagen for 10. klasse.

Gausdal kommune arrangerer den såkalte «Annerledesdagen» i oktober hvert år. Dette er et tiltak i regi av FUA gruppa (styringsgruppa for forebyggende og helsefremmende ungdomsarbeid), og er ment å være et rus og kriminalitetsforebyggende tiltak. De involverte her er en tverrfaglig arbeidsgruppe (FUA) i tett samarbeid med politiet, utekontakten i Lillehammer og nabokommuner, ungdomsskolen og Ungdomskontakt. Ungdomskontakten har en fremtredende rolle i dette samarbeidet og bringer aktuelle temaer tilbake til gruppa for diskusjon og eventuelle tiltak. Ungdomskontakten samarbeider spesielt tett med ungdomsskolen når det gjelder dette.

Annerledesdagen har vært arrangert i en årrekke og har blitt godt mottatt og fått gode tilbakemeldinger fra ungdommen selv og de involverte.

4.3 Obligatorisk kurs i «Ansvarlig alkoholhåndtering»

Med utgangspunkt i et utviklingsarbeid i Sverige (Stockholm forebygger Alkohol och Drogproblem - STAD) igangsatte Helsedirektoratet en satsing på Ansvarlig alkoholhåndtering. Hensikten med satsingen er at kommune, politiet og utelivet sammen skal være ansvarlig for å gi innbyggerne gode, trygge møteplasser og redusere rusrelaterte skader og ulykker. Kommunene oppfordres til å ivareta koordinering av samarbeidet, og modellen kjennetegnes ved at kommunen tar ansvar for god myndighetsutøvelse ved å ivareta kontrollplikten og være en forutsigbar samarbeidspartner. Politiet tar en proaktiv rolle ved å være i dialog med skjenkenæringen og forebygge hendelser og uro, og næringen selv bidrar i dialog og utvikling av seriøse, trygge utesteder. Økt kunnskap gir bedre forståelse og refleksjon. Tydelige rammebetingelser og samarbeid bidrar til at konkurransevilkårene er forutsigbare og rettferdige, og brudd på vilkår reduseres.

Kommuner som følger en tilpasset modell som beskrevet og setter vilkår om at alle som skjenker alkohol har gjennomført e-læringskurs i Ansvarlig Vertskap har nær halvparten så mange brudd som sammenlignbare kommuner, og størst effekt på de mest alvorlige hendelsene.

Gausdal kommune erfarer at e-læringskurset i Ansvarlig Vertskap er veldig lærerikt og enkelt å følge. Bevillingshavere som har testet og bestått kurset er veldig positive til både opplegget og læringsutbyttet tilgjengelig en relativt rimelig pris (kr. 200 pr. person) og har uttalt at dette er et kurs de anbefaler at alle ansatte i serveringsbedrifter bør gjennomgå for å høyne kunnskapsnivået i alkohollovens krav om praktisk gjennomføring av denne.

KORUS øst har gjort en evaluering av et kontrollselskap sine erfaringer. Kontrollselskapet uttaler på spørsmål om sine erfaringer med veiledning av de som skjenker alkohol, og sier: «Når vi veileder de som har kurs forstår de ansatte hva vi prater om».

Med bakgrunn i disse erfaringene har Gausdal kommune vedtatt å innføre et krav om gjennomført kurs i Ansvarlig Vertskap for alle som søker om skjenkebevilling i Gausdal. Kravet vil gjelde for både ansvarlig leder og stedfortreder for bevillingen og vil gjelde fra og med ny bevillingsperiode 2024-2028. Mer om dette finnes i Del 2. Bevillingsreglement

Lenke til Helsedirektoratets kurs i Ansvarlig Vertskap, finnes her: [Startsiden - Innlogging Ansvarligvertskap — \(helsedirektoratet.no\)](#)

4.3 Kontroll av internkontrollrutiner ved skjenkesteder

Gausdal kommune har avtale med kontrollselskapet, Trygg24, om å foreta skjenke- og salgskontroller etter alkohollovens Kapittel 9. I alkohollovens Kapittel 8, stilles det et krav om god internkontroll, men dessverre virker det som flere bevillingshavere ikke vet hva denne internkontrollen innebærer eller dokumentasjon som kreves. Dette øker også sårbarheten for brudd på loven på andre områder, da internkontroll dreier seg om både opplæring av ansatte og kontroll på rutiner. Gausdal kommune har derfor besluttet å kjøpe en ekstra tjeneste, der Trygg24, i tillegg til vanlig skjenkekontroll, skal kontrollere internkontrollsystemene hos skjenkestedene i Gausdal. Med i denne avtalen følger også veiledning i etterkant forhold til Internkontrollrutiner og perm. Disse ekstrakontrollene starter våren 2024.

4.4 Vandelsvurdering

Gausdal kommune praktiserer vandelsvurdering av alle søkere om skjenkebevilling for enkeltanledninger, med unntak ved søknad om ambulerende bevilling for lukkede selskap. Vandelsvurderingen gjelder både søker og stedfortreder for bevillingen. Forespørsel av vandelsvurdering oversendes Politiet for deres uttalelse. Saksbehandler vurderer eventuelle tilbakemeldinger om lovbrudd opp mot alkohollovens krav om plettfriandel. Ved gjentakende søknader, vil kommunen foreta en ny vandels vurdering ca. hver 12. måned eller ved behov for ny vurdering.

4.5. Interkommunalt samarbeide med Politi og Brannvesen

Gausdal kommune har et godt og nyttig samarbeid med både politi og brannvesen i forbindelse med behandling av søknader om skjenkebevillinger. Som beskrevet i 4.4, blir politiet bedt om uttalelse når det gjelder de ansvarliges vandels opp mot alkohollovens krav. Saksbehandler opplyser også om politiets krav til at det blir søkt om arrangementstillatelse via søknadsskjema på politiets nettsider i forkant av et arrangement. Søknad om dette settes som regel som vilkår for innvilgelse av skjenkebevilling. Unntak er veldig små arrangementer eller ved søknader om ambulerende skjenkebevilling for lukkede selskap.

Gausdal kommune har egen kontaktperson i Politiet når det gjelder skjenkebevillinger i tillegg til vi har vår egen politikontakt når det gjelder andre saker.

Gausdal kommune har også et godt samarbeide med Lillehammer region brannvesen, der kommunen har egen kontaktperson. Brannvesenet er en viktig aktør i behandlingen av faste skjenkebevillinger, for å sikre bygningsmessig egnethet i forhold til brannforskriftene, men også når det gjelder enkeltanledninger der f.eks. telt eller midlertidige strukturer settes opp i forbindelse med et arrangement. Arrangementer der det serveres alkohol er ekstra sårbare når det gjelder brannfare og krav til brannforebygging. Derfor har Gausdal kommune, etter avtale med Brannvesenet, besluttet å sende kopi av innvilgede skjenkebevillinger til dem, slik at de til enhver tid holdes løpende orientert om hvilke bevillingspliktige arrangementer som er planlagte.

DEL 2 – Alkoholpolitisk bevillingsreglement 2024-2028

1.2 Definisjoner

1.2.1. Alkoholholdig drikk gruppe 1:

Drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol.

1.2.2. Alkoholholdig drikk gruppe 2:

Drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol.

1.2.3. Alkoholholdig drikk gruppe 3:

Drikk som inneholder mellom 22 og 60 volumprosent alkohol.

1.2.4. Salg:

Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet.

1.2.5. Skjenking:

Med skjenking forstås salg for drikking på stedet.

1.2.6. Ambulerende bevilling til sluttet selskap:

Med sluttet selskap menes at det allerede, og før skjenkingen begynner, er dannet en sluttet krets av personer som samles for et bestemt formål i et bestemt lokale, f.eks. til bryllup, konfirmasjon, jubileum osv., jfr. merknader til alkoholoven § 4-5. Kretsen av personer må ikke være åpen for utenforstående, og deltakerne må ha en eller annen tilknytning til den eller de som inviterer til selskapet. Det er ikke tilstrekkelig at man før skjenkingen begynner skriver seg på en liste eller kjøper billetter, eller at antall gjester er begrenset.

1.2.7. Bevilling til enkeltanledning:

Alle arrangementer som ikke oppfyller vilkår for ambulerende bevilling, men bevillingen må knyttes opp mot en bestemt begivenhet, som f.eks. konserter, festivaler, offentlige fester, enkle pub-arrangementer, idretts- og øvrige kulturarrangementer, jfr. alkoholoven § 1-6 annet ledd.

1.3 Myndighet/kompetanse.

1.3.1 Kommunestyret

Kommunestyret behandler:

- Alkoholpolitisk handlingsplan
- Alkoholpolitisk bevillingsreglement
- Fastsettelse av bevillingsgebyr

1.3.2 Formannskapet

Formannskapet behandler:

- Prinsipielle søknader om tildeling eller fornying av salgs- og skjenkebevillinger.
- Klager på kommunedirektørens delegerte vedtak (første klageinstans).

1.3.3 Kommunedirektøren

Kommunedirektøren er delegert all myndighet som kan delegeres etter alkoholloven med forskrifter, som ikke skal behandles av kommunestyret eller formannskapet. Dette gjelder blant annet:

- Tildeling eller fornying av salgs- eller skjenkebevillinger, herunder tildeling for en bestemt del av året, jfr. alkohollovens § 1-6.
- Omgjøring av bevillinger ved fastsettelse av nye vilkår.
- Godkjenning av styrer og stedfortreder.
- Tildeling av ambulerende bevilling etter alkoholloven § 4-5.
- Salgs- og skjenkebevilling for enkeltanledning etter alkoholloven § 1.6 for en periode på inntil 7 dager, som ikke er av prinsipiell betydning.
- Utvidelse av skjenkeareal for en enkelt anledning, jfr. alkoholloven § 4-2, 4. ledd.
- Utvidelse av bevillingen for en enkelt anledning til også å gjelde utenfor skjenkestedet eller i andre lokaler, jfr. alkoholloven § 4-2-6.
- Tildeling av prikker ved overtredelse av alkoholloven, jfr. forskriften § 10.
- Inndragning av bevilling, som følge av prikkbelastning, jfr. forskriften § 10.
- Andre forhold innfor alkohollovens bestemmelser som ikke er av prinsipiell betydning.

1.4 Bevillingsperioden for Gausdal kommune.

Gausdal kommune viderefører bevillingsperioder på inntil 4 år av gangen, med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Alle som har fast salgs- eller skjenkebevilling i Gausdal kommune må søke på nytt hvert fjerde år. De stedene som er innvilget salgs- eller skjenkebevilling inntil ett år før bevillingsperioden opphører, blir automatisk fornyet for fire nye år uten søknad. Bevillingsperioden for salg og skjenking av alkoholholdig drikk skal være 4 år, gjeldende fra og med 1. oktober 2024 til og med 30. september 2028.

1.5 Salgs- og skjenkebevillinger som kan innvilges.

1.5.1. Faste salgs- og skjenkebevillinger:

Kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3 kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer, jfr. Alkoholloven § 1-6 første ledd.

Kommunal bevilling til salg av annen alkoholholdig drikk enn nevnt over og til skjenking av alkoholholdig drikk kan gis for perioder inntil 4 år, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Slike bevillinger kan dessuten gis for en bestemt del av året eller for en enkelt anledning, jfr. § 1-6 annet ledd.

Bevillinger gitt inntil 1 år før opphørsdato kreves ikke behandlet på nytt, men videreføres for 4 nye år.

1.5.2. Salgsbevilling for Vinmonopolutsalg.

Salg av alkoholholdig drikk med høyere alkoholinnhold enn 4,7 volumprosent kan bare foretas av AS Vinmonopolet på grunnlag av kommunal bevilling.

1.5.3. Ambulerende skjenkebevilling.

Ambulerende skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til sluttede selskaper ved leilighetsvis bruk på steder som ikke har fast skjenkebevilling, eller som kun har bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2, jfr. alkoholloven § 4-5.

1.5.4. Skjenkebevilling for enkeltanledning.

Det kan innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for enkeltanledninger og enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, som strekker seg over perioder på inntil 7 dager sammenhengende.

2. FAST SALGSBEVILLING.

2.1 Generelle vilkår for innvilgelse av kommunal salgsbevilling.

Matvareforretninger som har et assortert vareutvalg som tilsvarer en dagligvareforretning kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1.

Vinmonopolutsalg kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 2 og 3.

Bryggerier og mikrobryggerier kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 fra egen produksjon.

For bryggerier og mikrobryggerier forutsettes at det foreligger tilvirkningsbevilling, jfr. Alkohollovens § 6-1, og at salgsbevilling og evt. skjenkebevilling ikke skal utøve i samme lokale. Salgssted skal være fysisk adskilt fra et evt. skjenkested.

Salgsstedene skal ha god informasjon om aldersgrenser, legitimasjonsplikt og salgstider, samt plassering av varer slik at alkoholfri og alkoholholdig drikk ikke kan forveksles.

2.1.1. Spesielle bestemmelser for AS Vinmonopolet.

For AS Vinmonopolet gjelder spesielle regler, jfr. Alkoholloven §§ 1-7b, 1-7c, 1-9, samt kapittel 3 og 7.

2.1.2 Nettsalg

Salgssteder kan etter en skjønnsmessig vurdering innvilges utvidet salgsbevilling for nettsalg/hjemlevering av alkoholholdig drikk gruppe 1.

I slike tilfeller forutsettes det at det etableres tydelige og skriftlige rutiner som sikrer overholdelse av alkohollovens bestemmelser.

For salg som skjer ved bestilling på nett, gjelder følgende særlige bestemmelser:

- a) Krav om legitimasjonskontroll ved bestilling av alkoholholdig drikk: Bevillingshaver skal ha et system for å kontrollere at den som bestiller alkohol oppfyller alderskravene etter alkoholloven.
- b) Krav til legitimasjonskontroll før utlevering av alkoholholdig drikk: Ved utlevering av alkoholholdig drikk skal bevillingshaver kontrollere at den som mottar den alkoholholdige drikken oppfyller alderskravene etter alkoholloven.

- c) Utlevering av alkoholholdig drikk må skje innenfor salgstiden som gjelder i kommunen i kapittel 2.3. Dette gjelder uavhengig av når det alkoholholdige drikken er bestilt og betalt, jf. Alkoholloven § 3-7.

Bestemmelsene gjelder uavhengig av bestillingsmåte og utleveringssted, så lenge bestilling og utlevering skjer på ulike tidspunkter.

2.1.3 Salg av alkoholholdig drikk tilvirket i egen virksomhet

En kommunal salgsbevilling kan etter skjønnsmessige vurdering ihht Alkohollovens § 1-7a, utvides til å omfatte tilvirkning for salg av alkoholholdig drikk i egen virksomhet. Vilkår som stilles er:

- Tilvirkningen kan bare skje i tilvirkningslokaler som ligger i samme lokaler som, eller i naturlig forbindelse med salgsstedet.
- Salget må finne sted på produksjonsstedet. Det tillates ikke salg gjennom nettbutikk eller ved bestilling og tilsendning av produktet.
- Tilvirkningen skal skje som en del av stedets helhetlige karakter og salgstilbud.
- Ved tilvirkning av alkoholholdig drikk gruppe 2 stilles det vilkår om egenproduksjon av minst 1/3 av innsatsvarene.

2.2 Krav til Internkontroll.

Internkontrollsystem tilpasset salgsstedet skal etableres og brukes for å sikre overholdelse av alkohollovens bestemmelser, samt en forsvarlig utøvelse av bevillingen.

Bevillingsmyndigheten skal kontrollere at det enkelte salgssted har et tilfredsstillende internkontrollsystem som bl.a. skal inneholde:

- Kopi av bevillingsvedtak
- Oversikt over hvem som innehar funksjon som styrer og stedfortreder for salgsbevillingen, kontaktinformasjon for disse, samt dokumentasjon for begge på bestått kunnskapsprøve i alkoholloven – salg.
- Oversikt over aktuelle bestemmelser i alkoholloven med forskrift.
- Dokumentasjon på opplæring av styrer, stedfortreder og øvrige ansatte i hht. Alkohollovens bestemmelser.
- Risikokartlegging tilpasset virksomheten, samt en beskrivelse av forebyggende tiltak.
- Rutiner for avvikshåndtering.

Dette skal foreligge på salgsstedet ved oppstart.

Dokumentasjon på evt. avvik, retting av avvik, samt forebyggende arbeid skal foreligge på salgsstedet etter oppstart.

2.3. Salgstid.

Salgstiden for alkoholholdig drikk gruppe 1 vurderes for hvert enkelt salgssted, innenfor følgende rammer, jfr. alkohollovens bestemmelser og kommunestyrets vedtak i sak 67/15.

- Hverdager mellom kl. 0800 og kl. 2000
- Dager før søndag- og helligdager, med unntak av dagen før Kristi Himmelfartsdag, mellom kl. 0800 og kl. 1800.
- Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 er ikke tillatt på søndag- og helligdager, samt 1. og 17. mai.

3 FAST SKJENKEBEVILLING.

3.1 Alkoholgrupper

Gausdal kommune kan innvilge skjenkebevilling for følgende grupper:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1
- Alkoholholdig drikk gruppe 2
- Alkoholholdig drikk gruppe 3

Det kan innvilges skjenkebevilling for kun gruppe 1, for gruppe 1 og 2, eller alternativt for alle alkoholgrupper.

3.2 Vilkår for innvilgelse av kommunal skjenkebevilling.

Gausdal kommune kan innvilge skjenkebevilling for hvert enkelt skjenkested ut fra en helhetsvurdering av driftskonsept, beliggenhet, skjenkestedets størrelse og innredning, målgruppe, samt uttalelser fra andre offentlige myndigheter. I h.h.t. alkoholloven § 1-7a, kan det videre legges vekt på om bevillingssøker eller andre personer med vesentlig innflytelse på virksomheten er egnet til å ha bevilling.

3.2.1 Driftskonseptet.

- Det skal foreligge beskrivelse av driftskonseptet i søknaden om skjenkebevilling.
- Stedets driftskonsept skal klart komme frem i søknaden
- Driftskonseptet det er innvilget skjenkebevilling for skal ikke endres i bevillingsperioden. Bevillingsmyndigheten skal kontrollere at dette ikke skjer.
- Bevilling gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet, jfr. Alkoholloven § 4-2. Ved vesentlige endringer i driftskonseptet kreves ny søknad om skjenkebevilling. Endring av lokaler kan videre medføre krav om ny søknad.
- For at skjenkebevilling skal kunne innvilges, stilles det krav om at servering/skjenking er stedets primære formål.
- Skjenkebevilling kan ikke innvilges i lokaler der det foregår annen type forretningsvirksomhet.
- Det kan stilles krav om aldersgrense 20 år hvis driftskonseptet er av slik art at dette er aktuelt.
- Det kan stilles krav om ordensvakt/dørvakt, eller at det benyttes ordensvakter godkjent av politiet hvis driftskonseptet er av slik art at dette er aktuelt.

3.2.2 Krav til internkontroll.

Internkontrollsystem tilpasset skjenkestedet skal etableres og brukes for å sikre overholdelse av Alkohollovens bestemmelser, samt en forsvarlig utøvelse av bevillingen. Bevillingsmyndigheten skal kontrollere at det enkelte salgssted har et tilfredsstillende internkontrollsystem som bl.a. skal inneholde

- Kopi av bevillingsvedtak
- Oversikt over hvem som innehar funksjon som styrer og stedfortreder for salgsbevillingen, kontaktinformasjon for disse, samt dokumentasjon for begge på bestått kunnskapsprøve i alkoholloven – skjenking.
- Oversikt over aktuelle bestemmelser i alkoholloven med forskrift.

- Dokumentasjon på opplæring av styrer, stedfortreder, vaktmannskaper og øvrig personell i h.h.t. Alkohollovens bestemmelser.
- Risikokartlegging tilpasset virksomheten, samt en beskrivelse av forebyggende tiltak.
- Rutiner for avvikshåndtering.

Ovennevnte dokumentasjon skal foreligge på skjenkestedet ved oppstart.

- Dokumentasjon på evt. avvik, retting av avvik, samt forebyggende arbeid skal foreligge på skjenkestedet etter oppstart.

3.2.3 Vilkår ved tildeling av skjenkebevilling for uteservering.

- Utendørs skjenking av alkohol tillates der det skjer i naturlig tilknytning til et fast skjenkested. Det skal foretas en helhetsvurdering der trafikk- og ordensmessige hensyn vurderes i forhold til næringsmessige hensyn.
- Utearealet skal være tydelig avgrenset
- Det kan innvilges alminnelig skjenkebevilling utendørs for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3.
- Utforming av uteservering skal skje etter gjeldende retningslinjer samt etter estetiske og trafikale hensyn.

3.2.4 Andre vilkår ved tildeling av skjenkebevilling.

- Det gis ikke skjenkebevilling til steder der ungdom under 18 år er en vesentlig del av målgruppen.
- Det skal tas ordensmessige og trafikale hensyn ved tildeling av skjenkebevillinger.
- Det skal legges vekt på hensyn som kan vanskeliggjøre effektiv kontroll, både for bevillingshaver og bevillingsmyndigheten, herunder skjenkestedets størrelse, utforming og innredning.
- Det kan settes vilkår om bruk av godkjente ordensvakter etter anbefaling fra politiet.
- Det forutsettes at serveringsstedet er godkjent av andre offentlige myndigheter.

3.3 Skjenketider.

3.3.1 Skjenketid for de ulike alkoholgrupper.

Det kan innvilges følgende skjenketider for hvert enkelt skjenkested, ut fra en helhetsvurdering av driftskonseptet og innkomne uttalelser.

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 mellom kl. 08.00 og kl. 03.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 mellom kl. 08.00 og kl. 03.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 3 mellom kl. 13.00 og kl. 02.00

3.3.2 Skjenketid for utendørs servering

Skjenketid for utendørs servering følger i utgangspunktet skjenketiden inne, men vurderes for hvert enkelt skjenkested ut fra beliggenhet og etter innkomne uttalelser fra bl.a. politiet.

3.3.3 Skjenketid for overnattingssteder.

På overnattingssteder kan det skjenkes alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 til overnattingsgjester utenfor de definerte skjenkearealer f.eks. på rommene eller i resepsjonen. Det må imidlertid påses at

alkoholholdig drikk ikke nytes av personer som ikke oppfyller alderskravene i h.h.t. Alkoholloven § 1-5.

3.3.4 Generelle vilkår.

Konsum av skjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp.

4. SALGS- OG SKJENKEBEVILLING FOR EN BESTEMT ANLEDNING.

4.1 Ambulerende skjenkebevilling.

Definisjon av «sluttet selskap», se pkt. 1.2.

Ambulerende skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3 kan innvilges til sluttede selskaper ved leilighetsvis bruk på steder som ikke har fast skjenkebevilling eller som utvidet bevilling til skjenkesteder som kun har bevilling for skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2.

Det skal utpekes en styrer for bevillingen. Det er derimot ikke krav om at disse skal ha bestått kunnskapsprøve i alkoholloven og det er ikke krav om at det skal innhentes uttalelser fra politiet og sosialtjenesten før bevilling gis. Videre kreves ikke internkontroll i h.h.t. Alkohollovens forskrift kapittel 8, men det forutsettes likevel at styrer for bevillingen har betryggende kontroll samt at alkohollovens bestemmelser overholdes.

4.1.1 Søknadsfrist.

Søknad skal være levert senest 3 uker før arrangementet skal gjennomføres, for å sikre tilstrekkelig med tid til å ivareta forsvarlig saksbehandling.

4.1.2 Gebyr.

Se pkt. 6 in bevillingsreglementet.

4.1.3 Skjenketid.

Det kan innvilges følgende skjenketider for hvert enkelt arrangement ut fra en helhetsvurdering.

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 mellom kl. 08.00 og kl. 03.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 mellom kl. 08.00 og kl. 03.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 3 mellom kl. 13.00 og kl. 03.00

4.2 Salgsbevilling for en enkelt anledning.

Det kan innvilges salgsbevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, som strekker seg over perioder på inntil 7 dager, etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe samt på forhånd fastsatt program.

Det skal innhentes uttalelser fra politi og NAV, samt fra andre offentlige myndigheter ut fra arrangementets art, størrelse og risikoforhold.

4.2.1 Søknadsfrist.

Søknad skal være levert senest 3 uker før arrangementet skal gjennomføres, for å sikre tilstrekkelig med tid til å ivareta forsvarlig saksbehandling.

4.2.2 Gebyr.

Se pkt. 6 i bevillingsreglementet

4.2.3 Salgstid.

Salgstid vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, uttalelser fra politi, målgruppe samt på forhånd fastsatt program.

Ut fra en helhetsvurdering kan det innvilges følgende salgstider for hvert enkelt arrangement:

- hverdager mellom kl. 08.00 og kl. 20.00
- dager før søndag- og helligdager, med unntak av dagen før Kristi Himmelfartsdag, mellom kl. 0800 og kl. 18.00.
- Salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 er ikke tillatt på søndag- og helligdager samt 1. og 17. mai.

4.2.4 Vilkår for innvilgelse.

- Salg av alkoholholdig drikk for en enkelt anledning skal kunne knyttes direkte opp til på forhånd definert begivenhet.
- Det skal tas hensyn til forhold som kan vanskeliggjøre bevillingssøkers kontroll med utøvelsen av bevillingen.
- Det skal utpekes styrer og stedfortreder for bevillingen.
- For enkeltanledninger med varighet utover 1 dag skal styrer for bevillingen ha bestått kunnskapsprøve i alkoholloven.
- Ut fra arrangementets art eller målgruppe kan bevillingsmyndigheten stille krav om bestått kunnskapsprøve for styrer og eventuelt stedfortreder også for arrangementer som ikke har varighet ut over 1 dag.
- Dokumentasjon på godkjenning fra andre offentlige myndigheter, herunder politi og brannvesen.
- Det kan stilles krav om vakthold, herunder antall vakter, samt at det skal benyttes godkjente ordensvakter.
- Det må påses at alkoholholdig drikk ikke nytes på stedet.
- Internkontroll i h.h.t. Alkoholloven, jfr. Alkoholovens forskrift kapittel 8, herunder redegjørelse i forhold til opplæring av styrer, stedfortreder, vaktmannskaper, øvrige ansatte, samt evt. frivillig personell. Redegjørelse av vakthold og opplæring av vaktmannskaper i forhold til ro, orden, trafikk og brann.

4.3 Skjenkebevilling for enkelt anledning.

Det kan innvilges skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1 og 2 for enkeltarrangementer som ikke omfattes av en fast bevilling, og som strekker seg over perioder på inntil 7 dager, etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program.

Det skal innhentes uttalelse fra politi og NAV, og ved større arrangementer også fra brannvesenet.

4.3.1 Søknadsfrist.

- Søknad for enkelt anledning som varer 1-7 dager skal være levert senest 3 uker før arrangementet skal gjennomføres, for å sikre tilstrekkelig med tid til å ivareta forsvarlig saksbehandling.
- Søknadsfristen for skjenkebevilling for større arrangementer, der det forventes høy omsetning av alkohol og/eller der bevillingsmyndigheten anser at det kan være høy risiko for brudd på alkohollovens, settes til 2 måneder før arrangementet for å sikre tilstrekkelig tid til å ivareta bevillingsmyndighetens plikt til veiledning og forsvarlig saksbehandling. Grunnen til at ekstra saksbehandlingstid er nødvendig, er at slike arrangementer setter høyere krav til veiledning, internkontroll, saksbehandling og samhandling med andre offentlige organer.

4.3.2 Gebyrer.

Se pkt. 6 i bevillingsreglementet

4.3.3 Skjenketid.

Skjenketiden vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, målgruppe, uttalelser fra politi, samt på forhånd fastsatt program.

Det kan innvilges følgende skjenketider for hvert enkeltarrangement ut fra en helhetsvurdering:

- Alkoholholdig drikk gruppe 1 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00
- Alkoholholdig drikk gruppe 2 – mellom kl. 08.00 og kl. 03.00

4.3.4 Vilkår for innvilgelse.

- Skjenking av alkoholholdig drikk skal kunne knyttes opp mot forhåndsdefinert begivenhet
- Det skal tas hensyn til forhold som kan vanskeliggjøre bevillingssøkers kontroll med utøvelsen av bevillingen.
- Det skal utpekes styrer og stedfortreder for bevillingen
- Ut fra arrangementets art, størrelse og målgruppe, kan bevillingsmyndigheten stille krav om kunnskapsprøve for styrer og evt. stedfortreder.
- Det skal i søknaden redegjøres for målgruppen for arrangementet.
- Ved behov skal tegning/kartskisse, samt redegjørelse for avgrensning av skjenkeområdet vedlegges søknaden.
- Dokumentasjon på godkjenning fra andre offentlige myndigheter, herunder arrangementstillatelse fra politi og brannvesen, skal vedlegges søknaden, der dette er relevant.
- Det kan stilles krav om vakthold, herunder antall vakter, samt at det skal benyttes godkjente ordensvakter.
- Det stilles krav om internkontroll tilpasset arrangementets art og omfang.

For større arrangementer kreves blant annet:

- Redegjørelse ift. opplæring av styrer, stedfortreder, vaktmannskaper og øvrig personell, i h.h.t. alkohollovens bestemmelser
- Redegjørelse av vakthold og opplæring av vaktmannskaper ift. ro, orden, trafikk og brann.
- Personell som arbeider under arrangementet skal ha tilgang til navn og kontaktinformasjon for styrer og stedfortreder, samt oversikt over aktuelle bestemmelser i alkoholloven.

4.4 Tildeling av skjenkebevilling i tilknytning til idrettsanlegg.

Følgende vilkår gjelder spesielt for tildeling av salgs- eller skjenkebevilling i tilknytning til innendørs og utendørs idrettsanlegg:

- Det kan innvilges skjenkebevilling for en enkelt anledning etter en helhetsvurdering av arrangementets art, beliggenhet, uttalelser målgruppe og på forhånd fastsatt program.
- Det skal ikke gis skjenkebevilling i forbindelse med idrettsarrangementer. For serveringssteder lokalisert inne i et idrettsanlegg, er det ikke tillatt å skjenke alkohol fra tre timer før-, under-, og frem til en time etter idrettsarrangement. Det kan gjøres unntak fra forbudet i forbindelse med større nasjonale og internasjonale arrangementer.
- Skjenketid for ambulerende bevilling og skjenkebevilling for enkeltanledning vurderes ut fra arrangementets art, beliggenhet, uttalelser fra politi, målgruppe, samt på forhånd fastsatt program. Se ellers skjenketid for ambulerende skjenkebevilling, pkt. 4.1.3, samt skjenketid for enkeltanledning, punkt 4.3.3
- Det forutsettes tydelig fysisk avgrensning av skjenkearealer, eksempelvis ved bruk av tilfredsstillende inngjerding, lavvo eller telt. Søknaden skal inneholde redegjørelse for avgrensninger, herunder tegning/kartskisse.
- Det kan stilles krav til vakthold, herunder krav til antall vakter og bruk av godkjente ordensvakter.
- Ellers vises til generelle vilkår knyttet til enkeltanledninger, punkt 4.3.

4.5 Tildeling av skjenkebevilling i flerbruksanlegg

Der et idrettsanlegg fungerer som flerbruksanlegg, herunder Gausdal Arena, kan det utfra en helhetsvurdering av arrangementets art, målgruppe, uttalelser, samt på forhånd fastsatt program gis skjenkebevilling for en enkelt anledning under følgende vilkår:

- Det innvilges ikke skjenkebevilling til arrangement der målgruppen er ungdom under 18 år. Redegjørelse knyttet til målgruppe skal vedlegges søknaden.
- Søknader om skjenkebevilling i Gausdal arena skal spesielt ses i sammenheng med eventuelle aktiviteter for barn og unge på samme tidspunkt.
- Skjenketid vurderes utfra arrangementets art, beliggenhet, målgruppe, uttalelser fra politi, samt et på forhånd fastsatt program.
- Kartskisse, samt redegjørelse for avgrensning av skjenkeområder skal vedlegges søknaden.
- Det kan stilles krav til vakthold. Videre kan stilles krav til antall vakter og bruk av godkjente ordensvakter.
- Det forutsettes tydelig fysisk avgrensning av skjenkearealet.
- Ellers vises til generelle vilkår knyttet til enkeltanledninger, punkt 4.3.

5. DOKUMENTASJON PÅ KUNNSKAP OG KURS

5.1 Kunnskapsprøve for alkoholoven

Før styrer og stedfortreder for salgs- og skjenkebevillinger kan godkjennes av bevillingsmyndigheten, må det foreligge dokumentasjon på at disse har bestått kunnskapsprøve for alkoholoven, hhv. for salg eller skjenking, jfr. Alkoholovens § 1-7c.

Søker i søknaden må opplyse om de allerede har eller planlegger å avlegge kunnskapsprøve for salg eller skjenking.

- Kunnskapsprøver for salg og skjenking avholdes ved Gausdal kommune, etter avtale.
- Prøver avholdes så snart som mulig og senest innen to uker etter at det er mottatt melding om at prøve ønskes avlagt.

- Prøvetakeren har kun anledning til å bruke ordbøker som hjelpemiddel, f.eks. engelsk-norsk/norsk-engelsk ordbok. Fremmedspråklige kan få forlenget prøvetiden med 30 minutter. Bruk av tolk tillates ikke.
- Prøvetakere med dokumenterte lese- og skrivevansker kan etter søknad få anledning til å avlegge muntlig prøve.
- Før prøven avlegges må prøvetakere fremvise legitimasjon og dokumentere at prøvegebyr er innbetalt.
- Kommunes servicetorg utsteder dokumentasjon ved bestått prøve. Denne sendes prøvetakere pr. post innen to uker etter at prøven er bestått.
- Det betales gebyr for prøvetaking i henhold til enhver tids gjeldende gebyrsats fastsatt i sentrale forskrifter.

5.2 Dokumentasjon på bestått kurs i Ansvarlig Vertskap

Gausdal kommune setter som vilkår at styrer og stedfortreder for faste skjenkebevillinger har bestått e-læringskurset «Ansvarlig Vertskap» i regi av KoRus Øst. Dokumentasjon på bestått kurs må sendes til Gausdal kommune før innvilgelse av skjenkebevillingen kan gis.

Ved søknad om skjenkebevilling for perioden 2024-2028, gis det en frist til 31.12.2024 for å gjennomføre/bestå kurset i Ansvarlig Vertskap og dokumentere dette. Dette vil være et vilkår for å beholde en innvilget skjenkebevillingen etter 01.01.2024.

I tillegg til at både styrer og stedfortreder MÅ gjennomføre dette kurset, anbefales det sterkt at alle ansatte som er involvert i salg og servering eller har vaktfunksjoner på serveringsstedet, gjennomfører dette kurset.

6. GEBYRER.

6.1 Gebyr for faste salgs- og skjenkebevillinger.

Årlig gebyr for innehavere av faste salgs- og skjenkebevillinger fastsettes etter forventet omsatt mengde alkoholholdig drikk per liter, etter satser fastsatt i sentral forskrift. Det er fastsatt minimums satser pr. år for henholdsvis skjenking og salg. Satsene justeres etter til enhver tid gjeldende forskrift.

Innehavere av faste salgs- og skjenkebevillinger skal på oppfordring sende inn attesterte oppgaver over omsatt mengde alkoholholdig drikk for foregående år, samt forventet omsetning for inneværende år. Frist for innsending settes til 1. mars eller etter annen frist satt av bevillingsmyndigheten.

Manglende innsendelse av omsetningsoppgaver eller betaling av gebyr kan medføre inndragning av bevillingen inntil omsetningsoppgaver er mottatt eller utskrevet gebyr er innbetalt.

6.2 Gebyr for ambulerende skjenkebevillinger.

Gebyr for ambulerende skjenkebevilling betales etter den til enhver tid gjeldende gebyrsats som kommunestyret fastsetter. Gebyret justeres hvert år, etter prisstigning, i forbindelse med justering av øvrige kommunale gebyrer.

6.3 Gebyr for salgs- og skjenkebevilling for enkeltanledninger.

Gebyr for salgs- og skjenkebevilling for enkeltanledning betales etter til enhver tid gjeldende gebyrsats som kommunestyret fastsetter. Unntak fra dette er bevilling som innvilges i forbindelse med større arrangementer, jfr. beskrivelse nedenfor.

Gebyr for salgs- og skjenkebevilling for enkeltanledning deles inn i 2 grupper:

- Salgs- og skjenkebevilling for enkeltanledning med varighet 1-2 dager
- Salgs- og skjenkebevilling for større arrangementer av opptil 7 dagers varighet. Dette kan f.eks. være festivaler, russetreff, større konserter m.m. der det er høy omsetning av alkoholholdig drikk.

Gebyret for slike arrangementer fastsettes som for faste salgs- og skjenkebevillinger (se punkt 6.1), i tråd med Alkohollovens § 7-1. Bevillingshaver skal i slike tilfeller sende inn attesterte oppgaver over omsatt mengde alkoholholdig drikk til bevillingsmyndigheten innen 4 uker etter at arrangementet er avsluttet. Gebyret vil da bli beregnet etter omsatt mengde alkoholholdig drikk etter satser fastsatt i sentral forskrift, med et minimumsgebyr som fastsettes av kommunestyret.

Manglende innsendelse av omsetningsoppgaver eller betaling av gebyr innen fristen kan medføre konsekvenser for fremtidige søknader.

Gebyrene justeres hvert år, etter prisstigning, i forbindelse med justering av øvrige kommunale gebyrer.

7. KOMMUNENS ANSVAR OG MYNDIGHET

7.1 Kommunens veiledningsplikt.

Kommunen skal gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder slik at omsetning av alkoholholdig drikk kan skje i samsvar med regelverket, og på en slik måte at alkoholpolitiske og sosiale hensyn ivaretas, jfr. Alkohollovens forskrift §9-2.

Videre har kommunen en generell veiledningsplikt i h.h.t. Forvaltningslovens bestemmelser.

7.2 Kommunens kontrollmyndighet.

I h.h.t. alkohollovens § 1-9, jfr. Alkohollovens forskrift § 9-1, har kommunen ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal skjenkebevilling, salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 og statlig bevilling etter alkoholloven § 5-3 første ledd. Videre har kommunen ansvar for kontroll med føring av internkontroll i h.h.t. alkohollovens forskrift kapittel 8.

Bevillingsmyndigheten kan når som helst kreve tilgang til salgs- eller skjenkesteders lokaler og regnskaper, herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra bevillingshaver, jfr. Alkohollovens § 1-9 tredje ledd. Bevillingshaver plikter i tillegg, uten erstatning eller vederlag, å utlevere nødvendige vareprøver til bevillingsmyndigheten.

Kommunale skjenkebevillinger gjelder for en bestemt type virksomhet, jfr. Alkoholloven § 4-2 fjerde ledd. I h.h.t. merknader til alkoholloven § 4-2, må bevillingen knyttes til et driftskonsept. Kommunen skal kontrollere at skjenkesteders driftskonsept ikke endres i bevillingsperioden.

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte-, avgift- og regnskapslovgivningen, jfr. Alkoholloven § 1-7b. I h.h.t. merknader til §§ 1-7b og 1-8, skal bevillingshaver til enhver tid oppfylle vandelskravet.

Bevillingsmyndigheten har ansvar for å føre kontroll med at vandelskravet er oppfylt mens stedet er i drift, jfr. Merknader til alkoholoven § 1-8.

For hver bevilling skal det utpekes en styrer og en stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten, jfr. Alkoholoven § 1-7c. Som styrer kan bare utpekes den som har styringsrett over salg eller skjenking, herunder ansvar for å føre tilsyn med utøvelsen av bevillingen. I styres fravær påhviler styrers plikter stedfortreder. Bevillingshaver må straks søke om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder dersom vedkommende slutter.

Bevillingsmyndigheten skal ved salgs- og skjenkekontroll kontrollere at styrer og stedfortreder stemmer overens med de personer som er oppgitt i bevillingsvedtaket. Ved søknad om godkjenning av ny styrer eller stedfortreder, skal bevillingsmyndigheten vurdere om vedkommende i realiteten anses å skulle fungere som styrer eller stedfortreder ut fra vedkommendess stilling i bedriften samt opplysninger om oppgaver, ansvarsområder og arbeidstid ved stedet. Videre skal vurderes om vedkommende oppfyller lovens vandelskrav.

Bevillingsmyndigheten kan kreve opplysninger og redegjørelser fra bevillingshaver for å vurdere om bestemmelser i alkohollov med forskrifter er oppfylt. Videre kan kreves gjennomgang av internkontroll. Møter med bevillingssøkere og bevillingshavere, samt befaringer gjennomføres ved behov.

7.3 Salgs- og skjenkekontroll.

Gausdal kommune har engasjert en profesjonell leverandør av kontrolltjenester til å utføre ordinær salgs- og skjenkekontroll.

Kontrollvirksomhet skal skje i h.h.t. bestemmelser i alkohollov med forskrifter, samt utføres i h.h.t. kontrakt med Trygg24.

Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketider, aldersgrensebestemmelser og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler. Skjenkestedet skal også påse at gjester som er åpenbart påvirket og blir vist bort fra stedet blir forsvarlig tatt hånd om. Kommunen skal sikre at kontrollen til enhver tid er rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold, jfr. alkoholovens forskrift §9-4.

Ved skjenkekontroll skal kontrolløren forespørre ansvarshavende om hvem som er styrer og stedfortreder. På anmodning fra kontrollør har styrer og stedfortreder plikt til å legitimere seg, jfr. alkoholoven § 1-7c.

Salgs- og skjenkekontroll kan skje åpent eller anonymt. Etter utført kontroll skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet, jfr. alkoholovens forskrift § 9-5.

Salgs- og skjenkesteder skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst en gang årlig. Det skal videre utføres minst tre ganger så mange kontroller som kommunen har salgs- og skjenkesteder, jfr. alkoholovens forskrift § 9-7.

8. OVERTREDELSELER.

8.1 Generelle bestemmelser.

Som et generelt krav skal bevillingen utøves slik at alkohollov med forskrifter, annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt bevillingsvedtaket, til enhver tid er oppfylt og ellers på en forsvarlig måte, jfr. alkoholloven §§ 3-9 og 4-7, samt alkohollovens forskrift § 2-2.

Gausdal kommune innførte den 01.01.2016 regler om inndragning, såkalt prikktildelingssystem v/overtrdelser, jfr. forskrift om endring i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk § 10.

Fra forskriftens § 10-1: Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-§10-6 gjelder der kontroll i h.h.t. kapittel 9 i denne forskriften eller rapport fra andre myndigheter avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i samsvar med alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følge av vilkår i bevillingsvedtaket.

Fra forskriften § 10-2: Ved overtrdelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd. Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunedirektøren inndra bevillingen for et tidsrom på en uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunedirektøren øke lengden på inndragningen tilsvarende. Ved beregning av toårsperioden skal overtrdelsestidspunktene legges til grunn.

Toårsperioden gjelder uavhengig av om bevillingen er fornyet i løpet av perioden jf. Alkoholloven § 1-6. Ved overdragelse begynner ny periode på overdragelsestidspunktet, jfr. alkoholloven § 1-10 første ledd.

8.2 Klassifisering av overtrdelser, jfr. forskriften § 10-3

Listen er ikke uttømmende, da ethvert brudd på alkoholloven med tilhørende forskrifter, samt overtrdelse av regler i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, kan gi grunnlag for inndragning.

Overtrdelser blir nå klassifisert etter prikktildelingssystem.

8.2.1. 1 prikk

- brudd på kravet om alkoholfri alternativer, jfr. forskriften 4-6
- brudd på regler om skjenkemengde, jfr. forskriften 4-5
- konsum av medbrakt alkoholholdig drikke, jfr. forskriften 4-4
- gjester medtar alkohol ut av lokalet, jfr. forskriften 4-4
- brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikke (salg), jfr. forskriften 3-3
- brudd på vilkår i bevillingsvedtaket, jfr. forskriften 3-2 og 4-3
- brudd på reklameforbudet, jfr. alkoholloven 9-2 og forskriften kap. 14.

8.2.2. 2 prikker

- det gis adgang til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller åpenbart påvirket får oppholde seg i lokalet, jfr. forskriften 4-1
- mangler ved bevillingshavers internkontroll, jfr. alkoholloven § 1-9 og forskriften kap. 8.
- manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist, jfr. forskriften kap. 6
- manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist, jfr. forskriften kap. 6
- brudd på krav om styrer for stedfortreder, jfr. alkoholloven § 1-7c
- gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet, jfr. alkoholloven § 1-8

- gjentatt diskriminering av grunner nevnt i straffeloven § 349a og alkoholoven § 1-8.

8.2.3. 4 prikker

- salg og utlevering til personer som er åpenbart påvirket av rusmidler, jfr. forskriften 3-1
- skjenking til person som er eller antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler, jfr. forskriften 4-2
- manglende overholdelse av salgs- eller skjenketider, jfr. alkoholoven §§ 3-7 og 4-4., samt gjeldende retningslinjer for salg og skjenking for perioden 2012 – 2016.
- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person under 20 år, jfr. alkoholoven § 1-5
- Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer eller skjenker alkoholholdig drikk, jfr. alkoholoven § 1-5.

8.2.4. 8 prikker

- Salg, utlevering eller skjenking til personer under 18 år, jfr. alkoholoven § 1-5
- brudd på bistandsplikten/hjelpeplikten, jfr. forskriften 4-1
- brudd på kravet om forsvarlig drift, jfr. alkoholoven §§ 3-9 og 4-7.
- hindring av kommunal kontrollør, jfr. alkoholoven § 1-9

Dersom det foreligger helt spesielle og svært formildende omstendigheter, kan kommunen tildele **færre** prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3.

Dersom det foreligger svært skjerpene omstendigheter, kan bevillingsmyndigheten tildele flere prikker for en overtredelse enn det som følger av § 10-3. Bevillingsmyndigheten kan ved svært skjerpene omstendigheter også øke lengden på inndragningen utover det som følger av § 10-2, i de alvorligste tilfellene for resten av bevillingsperioden.

Dersom omstendigheter som nevnt i første og annet ledd vektlegges, skal dette begrunnes særskilt i vedtaket.

Forskriften § 10-5: Der det foreligger grunnlag for prikktildeling, skal bevillingsmyndigheten sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jfr. forvaltningsloven § 16.

Kommunedirektøren fatter enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger.

Vedtak etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildeling av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning, hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

Forskriften § 10-6: Dersom tildeling av prikker danner grunnlag for inndragning, skal bevillingsmyndigheten sende ut forhåndsvarsel om inndragning av bevillingen, jfr. forvaltningsloven § 16.

Kommunedirektøren fatter enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker. Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtaksdato.

8.3 Andre forhold som kan medføre inndragning av bevillingen.

- Ved manglende oppfyllelse av vandelskravet i driftsperioden kan bevillingen inndras, jfr. alkoholoven §§ 1-7b og 1-8.
- En bevilling kan inndras dersom den ikke er benyttet i løpet av siste år, jfr. forskriften § 10-7. Hvis årsaken til manglende bruk av bevillingen er en hindring utenfor bevillingshavers kontroll som denne med rimelighet ikke kunne unngå eller overvinne følgene av, kan

bevillingen likevel ikke inndras. Dette gjelder bare i den utstrekning det kan antas at driften kan gjenopptas innen rimelig tid.

9. SKJENKEBEVILLINGER OG PENGESPILL.

Gausdal kommune ønsker å markere en prinsipiell motstand mot pengespill og de muligheter for spilleavhengighet dette kan medføre. Det tillates derfor ingen form for pengespill på steder der skjenkebevilling er innvilget.